

Eskilstuna kommun
info@eskilstuna.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Fröslundaskolan F-6 i Eskilstuna kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **15 januari 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 3 Förskoleklassen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att undervisningen i förskoleklass utgår från och omfattar målen i läroplanen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17-18 §§ skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att eleverna, så långt det är möjligt, får undervisning av lärare som har legitimation och behörighet för den undervisning de bedriver.

Bedömning

Fröslundaskolan genomför under ledning av rektorn ett systematiskt kvalitetsarbete där såväl elevernas kunskaper som elevernas upplevelse av trygghet och studiero följs upp och analyseras vid flera tillfällen per termin. Skolan har utifrån kunskapsuppföljningarna beslutat om insatser för att öka måluppfyllelsen i ämnet svenska som andraspråk. En av insatserna är att flera av skolans legitimerade lärare med behörighet att undervisa i flera ämnen används för att stödja undervisningen i klasserna med fokus på ämnet svenska som andraspråk. Samtidigt har skolan flera

lärare som saknar legitimation men som bedriver merparten av undervisningen i sina respektive klasser. Genom att organisera undervisningen på detta sätt har inte rektorn sett till att eleverna i största möjliga utsträckning får undervisning av legitimerade lärare med behörighet för den undervisning de ska bedriva.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i planeringen av undervisningen i förskoleklass eftersom del 3 i läroplanen inte ligger till grund för planeringen och genomförandet av undervisningen. Därmed finns en risk för att undervisningen inte i tillräcklig utsträckning stimulerar elevernas allsidiga utveckling och lärande.

Av 1 kap. 11 § skollagen framgår bl.a. att en läroplan som anger värdegrund, uppdrag samt mål och riktlinjer för utbildningen ska gälla för varje skolform. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att undervisningen i förskoleklassen ska utgå från den värdegrund och det uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som framgår av del 1 och 2 i läroplanen. Del 3 kompletterar del 1 och 2 genom att förtydliga syftet med och det centrala innehållet i undervisningen i förskoleklassen samt hur undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utvecklas i riktning mot de kunskapskrav som senare kommer att ställas i den aktuella obligatoriska skolformen.

Enligt intervjuer med personal i förskoleklass är planeringen för undervisningen inte färdig än på grund av att höstterminen precis har startat och flertalet av personalen i förskoleklass är nya. Intervjuad personal har inte tidigare planerat undervisningen i förskoleklass utifrån läroplanens syfte och centrala innehåll för förskoleklassen. Enligt rektorn har det inte gjorts några insatser på skolan för att implementera det nya avsnittet i läroplanen som gäller förskoleklassen. Vidare uppger rektorn att personalen i förskoleklass behöver få stöd i arbetet med att utforma undervisningen utifrån uppdraget i läroplanen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Fröslundaskolan F-6 inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid skolan inte organiseras så att eleverna får undervisning av behöriga lärare i den utsträckning som är möjlig. Utredningen visar att en betydande del av undervisningen bedrivs av lärare som saknar legitimation och behörighet för den undervisning de bedriver, trots att det finns behöriga lärare att tillgå. Skolinspektionen bedömer inte att skollagens undantagsbestämmelse är tillämplig, vilket dock inte heller har gjorts gällande. Att tjänstefördelningen inte i första hand utgår från lärarnas behörighet leder till att elever undervisas av lärare som saknar legitimation och behörighet i ämnet. Därmed finns en

risk för att undervisningen inte genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Vidare framgår att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller dessa krav, eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisning. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisning, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 652) betonas att möjligheten att låta någon utan legitimation eller behörighet bedriva undervisning på grund av att det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna tar sikte på situationen där det finns en legitimerad och behörig lärare att tillgå, men denne är direkt olämplig, exempelvis beroende på missbruksproblem. Av förarbetena framgår vidare (s. 262) att rektorn har ansvar för att planera verksamheten på ett sådant sätt att lärare används för sådan undervisning som läraren har utbildning för.

Av intervju med rektorn framgår att tjänstefördelningen dels utgår från lärarnas behörighet, dels utifrån elevernas behov av kontinuitet och av att möta så få vuxna som möjligt. På skolan finns lärare som är legitimerade och behöriga i flera ämnen men som endast undervisar i ämnet svenska som andraspråk. Samtidigt saknar flera av skolans klasslärare/mentorer legitimation och undervisar sina klasser i flertalet av grundskolans ämnen. Enligt rektorn ser organisationen ut på detta sätt på grund av att personalen identifierat ett behov av att höja måluppfyllelsen i svenska som andraspråk.

Av ingiven dokumentation framgår att många lärare i årskurserna 1-6 saknar legitimation. Vidare framgår att flera av de lärare som har legitimation undervisar i ämnen som de inte är behöriga i. I årskurserna 1-3 har en lärare ansvar för merparten av undervisningen i en klass och lärarnas behörighet styr inte organiseringen. I årskurs 5 undervisar två lärare och har delat upp ämnena mellan sig. En lärare saknar legitimation. Den andra läraren har legitimation och är bland annat behörig att undervisa i de naturorienterade ämnena men inte i de samhällsorienterade ämnena. Trots detta undervisar inte den legitimerade läraren i samtliga ämnen som hen är behörig i, exempelvis de naturorienterade ämnena, utan undervisar i stället i de samhällsorienterade ämnena.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Fröslundaskolan F-6 inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga områden som granskats

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Eskilstuna kommun uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats; extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling samt styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Carin Holtz
Enhetschef

Eleonor Duvander
Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Fröslundaskolan F-6

Fakta om Fröslundaskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Eskilstuna kommun under hösten 2017. Fröslundaskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen mellan den 28 augusti 2017 och den 30 augusti 2017.

Fröslundaskolan F-6 är en grundskoleenhet i Eskilstuna kommun med ca 350 elever. Utbildningen i förskoleklass samt årskurs 1-2 bedrivs i Fröslundaskolan. Utbildningen i årskurs 3-6 bedrivs i Skjulstaskolan, ca 2 km från Fröslundaskolan. Efter årsskiftet kommer elever och personal i årskurs 3 flytta till Fröslundaskolan och då får skolenheten sin tänkta organisastion med lågstadium på Fröslundaskolan och mellanstadium på Skjulstaskolan.

Skolledningen utgörs av rektorn och två biträdande rektorer. Personalen är indelad i arbetslag. Förskoleklass och årskurs 1 utgör ett arbetslag, årskurs 2 och 3 bildar varsitt arbetslag. Mellanstadiet är ett eget arbetslag.

Måluppfyllelse

Av Fröslundaskolans egen redovisning av kunskapsresultat, våren 2016, framgår att 58 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms ha nått godtagbara kunskaper i ämnet svenska som andraspråk. Motsvarande värde för ämnet svenska var 67 procent och för ämnet matematik 54 procent. I de naturorienterande ämnena bedömdes 73 procent av eleverna ha nått godtagbara kunskaper. Motsvarande värde för de samhällsorienterande ämnena var 70 procent. Av redovisningen framgår också att måluppfyllelsen försämrats sedan 2014 i samtliga ämnen.

Av nationell statistik över terminsbetygen, våren 2016, framgår att i ämnena bild, geografi, modersmål och slöjd fick nästan samtliga elever godkända betyg. I övriga ämnen varierade måluppfyllelsen. Lägst var måluppfyllelsen i ämnena fysik, svenska som andraspråk och teknik där ungefär hälften av eleverna fick godkända betyg. Samma år var den genomsnittliga betygspoängen högst i ämnet modersmål (12,8) och lägst i ämnet svenska som andraspråk (6,5).